

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 17870-03-21 פלוני נ' **AIG** ישראל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

לפני **כבוד השופטת מרב בן-ארי**

התובע: פלוני
ע"י ב"כ עוה"ד שחר רום

נגד

הנתבעת: **AIG** ישראל חברה לביטוח בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד אורית ברטוב

פסק דין

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
1. התובע, יליד 1964, הגיש תביעה כספית עקב פגיעה בשתי תאונות דרכים. התאונה הראשונה אירעה ביום 15.7.19 (להלן: **התאונה הראשונה**) והתאונה השנייה אירעה ביום 7.5.20 (להלן: **התאונה השנייה**). שתי התאונות היו תאונות עבודה. התובע פנה בתביעה למוסד לביטוח לאומי – נפגעי עבודה בקשר לתאונה השנייה בלבד.
 - התביעה הוגשה לבית משפט השלום והועברה לבית משפט זה לבקשת התובע.
 - פגיעות וטיפולים
 2. התאונה הראשונה אירעה כאשר התובע נסע ברכבו, ומלגזה פגעה בו. התובע פנה למיון בתלונות על כאבי צוואר וגב תחתון ושחרר לאחר שנשללו שברים. התובע המשיך טיפול ומעקב בקופת חולים עקב כאבי צוואר והחמרה בכאביגב עם הקרנה לרגל ימין. החל מסוף חודש אוקטובר 2019, טופל במרפאת כאב, בין היתר בבלוק אפידורלי.
 3. בתאונה השנייה משאית התנגשה ברכבו של התובע מאחור. התובע פנה לחדר המיון והתלונן על כאבים בכל הגוף, בעיקר בצוואר ובגבו וכן כאבי ראש, ושחרר. למחרת שב למיון והמשיך מעקב במרפאת כאב. בדיקת MRI עמוד שדרה צווארי ומותני מיום 1.7.20 הראתה שינויים ניווניים במספר גבהים. ביום 16.8.20 התובע אושפז ועבר ניתוח דה קומפרסיה וקיבוע. לאחר מכן המשיך הזרקות במרפאת כאב והתלונן גם על חולשה קלה בגפיים. כן עבר בדיקת EMG שהצביעה על פוליניורופתיה (לפי פרופ' ירניצקי, על רקע מחלת סוכרת קודמת) ופגיעה שורשית צווארית ומותנית. לאחר התאונה השנייה התובע פנה לטיפול ומעקב בתחום הפסיכיאטרי.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 17870-03-21 פלוני נ' AIG ישראל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1
- 2 הנכויות
- 3
- 4 4. מונו מומחים מטעם בית המשפט בתחומים: אורתופדיה וכאב, נירולוגיה ופסיכיאטריה.
- 5
- 6 אורתופדיה וכאב:
- 7
- 8 5. ד"ר ליאור דיין קבע לתובע את הנכויות הבאות:
- 9
- 10 20% נכות בגין הגבלת תנועה בינונית בצוואר משני לשינויים דגנרטיביים ומצב לאחר
- 11 קיבוע חוליות צוואריות בניתוח, לפי סעיף ליקוי 37 (5) ב';
- 12
- 13 20% נכות בגין תסמונת כאב משולבת ממקור עצבי ודגנרטיבי בעמוד שדרה צווארי ומותני,
- 14 כולל כאבים ממקור עצבי מרכזי (מיאלופטיה/מלציה) המצריכים טיפול כרוני במשככי כאב כולל
- 15 ייעודיים לכאבים עצביים, לפי סעיף ליקוי 29 (6) ב';
- 16
- 17 מנכויות אלו ד"ר דיין הפחית מחצית בגין מצב העבר ואת היתרה חילק בין התאונות
- 18 בשווה. כלומר, בגין כל אחת מהתאונות נקבעה נכות בשיעור של 5% בגין החמרת מגבלת תנועת
- 19 הצוואר ו- 5% בגין כאבים בצוואר וגב תחתון.
- 20
- 21 5% נכות בגין צלקת ניתוחית, לפי סעיף ליקוי 75 (1) ב' מותאם.
- 22
- 23 תחום נירולוגי:
- 24
- 25 6. פרופ' ירניצקי קבע לתובע נכות בשיעור של 20% בגין מיאלופטיה צווארית וחולשה
- 26 פרוקסימלית בגפיים התחתונות, לפי סעיף ליקוי 29 (2) א' וזאת בגין התאונה השנייה.
- 27
- 28 כן קבע שקיימת מגבלה תפקודית בכל הכרוך במטלות הדורשות עמידה והליכה.
- 29
- 30 פרופ' ירניצקי נשאל על ידי הנתבעת האם ניתן לייחס את התלונות לנזירופטיה עקב מחלת
- 31 הרקע (סוכרת) והשיב כי הסבירות לכך נמוכה ביותר. במקרה זה ההפרעה היא דו צדדית, ללא חסר
- 32 תחושת, ללא כאב כמרכיב בולט, ומוגבלת בפזיור שלה יותר מאשר מקובל לראות במצב זה, אין
- 33 דלדול שרירי הירך והחזרי הפיקה מופקים. לכן, התמונה שמתאימה הרבה יותר היא של פגיעה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 17870-03-21 פלוני נ' AIG ישראל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 שדרתית הגורמת לפאראפרזיס פרוקסימלית, כאשר הספסטייות וערות ההחזרים מופחתים בשל
 2 סוכרת במשך קרוב ל- 30 שנים עם נזירופתיה תת קלינית.
 3
 4 תחום פסיכיאטרי:
 5
 6 7. ד"ר דרנל נתן שתי חוות דעת, בחודש 10/21 ובחודש 7/24.
 7
 8 8. בחוות הדעת הראשונה ד"ר דרנל קבע נכות בשיעור של 20% מיום התאונה השנייה ולמשך
 9 שנה אחת, לאחר מכן 10% למשך שנה נוספת, ובתום שנתיים, קבע שלא תיוותר נכות בתחום הנפשי,
 10 למעט תסמיני חרדה שיוריים שחומרתם אינה מגיעה לרמה של נכות נפשית. כן קבע אי כושר מלא
 11 לעבודה למשך שלושה חודשים ממועד התאונה השנייה.
 12
 13 ד"ר דרנל ציין שקיים מצב רפואי קודם, כמפורט בביקור הראשון של התובע אצל ד"ר
 14 טימינסקי, שם תואר כי התובע סובל מהפרעה אפקטיבית כבר 4 שנים, ככל הנראה בגלל הדאגה
 15 למצבה של אשתו. כן ציין שלקח בחשבון את המצב הקודם בהערכת הנכויות הזמניות שקבע.
 16
 17 ד"ר דרנל המליץ על מעקב פסיכיאטרי ארבע פעמים בשנה עד תום הנכות הזמנית.
 18
 19 9. בחוות הדעת השנייה ד"ר דרנל קבע לתובע נכות בשיעור של 25% בגין תגובה נפשית
 20 דיכאונית חרדתית, לפי סעיף ליקוי 34 (ב) 3 – 4, מיום התאונה השנייה. לפי חוות הדעת התגובה
 21 נובעת ממספר גורמים: פגיעה בערכו העצמי משום שאינו יכול לעבוד ולהשתכר או לעזור בעבודות
 22 הבית, פגיעה בערכו העצמי בשל הפגיעה ביחסיו עם המשפחה והחברים, תגובה נפשית לכאבים,
 23 דאגה לעתידו ולעתיד המשפחה בשל מצבו הרפואי ומצבה הרפואי המורכב של אשתו ותסמינים
 24 חרדתיים בעלי אופי פוסט טראומטי הקשורים לנהיגה כולל הימנעות חלקית מנהיגה והפרעות
 25 לשינה כולל סיוטים.
 26
 27 ד"ר דרנל קבע שהתובע סובל ממצב דיכאוני שהצריך טיפול תרופתי נוגד דיכאון עובר
 28 לתאונות במשך מספר שנים, נוסף לדאגה לאשתו עקב מחלתה המורכבת, והעריך את נכותו של
 29 התובע שאינה קשורה לתאונות ב- 5%. כלומר, הנכות הפסיכיאטרית בגין התאונה השנייה עומדת
 30 על 20%.
 31
 32 ד"ר דרנל המליץ על המשך מעקב אצל פסיכיאטר לשם ניטור והתאמת תרופות ארבע
 33 פעמים בשנה, במסגרת קופת חולים.
 34

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 17870-03-21 פלוני נ' AIG ישראל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

10. לבקשת הנתבעת, נחקרו ד"ר דיין וד"ר דרנל. מצאתי כי תשובותיהם לתהיות ולטענות שעוררה הנתבעת מלאות, הגיוניות, מעוגנות בחומר ואין מקום לסטות מחוות דעתם. להלן נסקור את טענותיה השונות של הנתבעת בכל אחד מהתחומים (חקירתו של ד"ר דיין מופיעה בתמליל תיעוד דיונים. יתר ההפניות הן לפרוטוקול).

5

6 אורתופדיה וכאב

7

8 הוכח שמסתבר יותר כי המיאלופתיה הצווארית התפתחה בעקבות התאונות ולא הייתה קודם
9 לתאונה הראשונה:

10

11. ד"ר דיין הסביר שהתובע סובל ממיאלופתיה צווארית – נזק נוירולוגי שנגרם כתוצאה מנזק לחוט השדרה (תמליל עמ' 8 ש' 27 – 29). מיאלופתיה צווארית יכולה להתבטא קלינית בחולשה בגפיים, ירידה בתחושה בגפיים, הפרעות במתן שתן או במערכת העיכול, חוסר יציבות או כאבים עצביים (תמליל, עמ' 8 ש' 32 – 34). הביטוי ההדמייתי הוא מיאלומלציה (עמ' 9 ש' 26 – 27) בעוד שהביטוי הקליני הוא מיאלופתיה (שם).

15

16 לפי ד"ר דיין, מיאלופתיה צווארית אמנם לא נגרמת מטראומה, אך מקובל מאוד שבמצב דגנרטיבי של היצרות עמוד השדרה הצווארי, עלולה חבלה במנגנון של צליפת שוט, גם קלה, לגרום להתפתחות של היצרות אקוטית של תעלת השדרה, וההיצרות נותנת מכה לחוט השדרה וגורמת לנזק העצבי (תמליל, עמ' 9 ש' 8 – 12). קיימת היצרות, שיש לה אלמנטים דגנרטיביים, אך יכולים להתווסף לה מרכיבים טראומטיים. נוסף לכך, חבלת צליפת שוט בתאונה (כפי שהייתה בתאונה הראשונה), עלולה לגרום להיצרות משמעותית יותר (תמליל, עמ' 13 ש' 21 – 32). מצב של היצרות שדרתית קשה דורש ניתוח כדי למנוע נזק לחוט השדרה, גם במצב של פציעות בנאליות (כמו צליפת שוט) (תמליל עמ' 9 ש' 12 – 15)..

24

12. ביחס לתובע, ד"ר דיין הסביר שלא ניתן לדעת האם הייתה לו מיאלופתיה צווארית עוד לפני התאונה הראשונה, או שהיא התפתחה לאחר התאונה הראשונה או השנייה (תמליל עמ' 10 ש' 16 – 20). עם זאת, יש מספר גורמים שתומכים בכך שהתאונות גרמו להתפתחות המיאלופתיה:

28

א. בתאונה הראשונה הייתה חבלת צליפת שוט שיכולה להיות זרז להתפתחות מיאלופתיה צווארית, בהינתן גורם סיכון של היצרות ממקור דגנרטיבי (תמליל, עמ' 10 ש' 7 – 11);

32

33

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 17870-03-21 פלוני נ' AIG ישראל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 ב. התלוות בדבר כאבים התגברו לאחר התאונה הראשונה ויותר לאחר התאונה
 2 השנייה כאשר תלוות על כאבים יכולות להיגרם כתוצאה מהתפתחות של מיאלופתיה
 3 צווארית (תמליל עמ' 10 ש' 11 – 13);
 4
 5 ג. מיאלופתיה מתבטאת בפגיעה בחוט השדרה, להבדיל מהשורש. התלוות בביקור
 6 הרפואי בחודש אפריל 2019 יכולות להתיישב גם עם פגיעה שורשית, משום שתועדו תלוות
 7 על פגיעה בצד אחד, שהן אופייניות לפגיעה שורשית. לעומת זאת, התבטאות קלינית של
 8 מיאלופתיה היא בדרך כלל בארבע הגפיים. אין בביקורים לפני התאונה הראשונה תלוות
 9 שמתיישבות עם מיאלופתיה כגון תחושת שריפה או חולשה בגפיים (תמליל עמ' 10 ש' 35 –
 10 עמ' 11 ש' 11).
 11
 12 13. בסופו של דבר, ד"ר דיין אישר שלפני התאונות לא הייתה אבחנה של מיאלופתיה, התובע
 13 לא הופנה לבדיקת MRI, לא קיבל המלצה לניתוח דקומפרסיה, לא הייתה אינדיקציה להיצרות
 14 חריפה, והתובע לא טופל במרפאת כאב או בקנאביס רפואי (תמליל, עמ' 23 ש' 9 – 23).
 15
 16 14. אם כן, המומחה נתן הסבר מקיף, מקצועי ומדעי, שלא הופרך, מדוע אין הסתברות לקיומה
 17 של מיאלופתיה צווארית לפני התאונה הראשונה. טענותיה של התובעת אין מתמודדות עם הסבר
 18 זה או עם המציאות העובדתית ולכן אין בהן ממש:
 19
 20 א. אמנם בבדיקה אצל ד"ר דיין התובע ייחס את הכאבים למצב לאחר התאונה
 21 השנייה (תמליל עמ' 1 ש' 24 – 38), אך הוא לא שלל כאבים לאחר התאונה הראשונה. בחוות
 22 הדעת נכתב שהתובע ציין שלאחר התאונה הראשונה היו כאבים "של וויפלש" וכן הסתייג
 23 "אל תתפוס אותי במילה". עובדה זו מתיישבת היטב עם עמדתו של ד"ר דיין בדבר בלבול
 24 או לחץ בזמן הבדיקה (תמליל, עמ' 3 ש' 17 – 23);
 25
 26 ב. בזמן אמת, שלושה חודשים לאחר התאונה הראשונה (28.10.19), התובע טען
 27 שהתאונה החמירה את הכאבים שהיו קודם (תמליל, עמ' 4 ש' 17 – 22). התיעוד בזמן אמת
 28 הראה שיש דינמיקה מבחינת הטיפול לאחר התאונה הראשונה (תמליל, עמ' 3 ש' 10 – 12).
 29 יש להעדיף דיווח בזמן אמת על פני אנמנזה שנמסרה למעלה משנתיים לאחר מכן (ולא
 30 שללה את נושא הכאב);
 31
 32 ג. ד"ר דיין נימק את ייחוס הנכות לתאונה הראשונה גם נוכח הביקור במרפאת כאב
 33 ביום 28.10.19, שם התובע התלוון על החמרה משמעותית מאוד מאז התאונה הראשונה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 17870-03-21 פלוני נ' **AIG** ישראל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 (עמ' 21 למוצגי התובע) וגם נוכח קיומם של רישומים המעידים על החמרה וטיפולים עקב
 2 התאונה הראשונה (תמליל, עמ' 7 ש' 17 – 19, 31 – 32);
 3
- 4 ד. אמנם לא בוצעה בדיקת MRI לפני התאונות, ולכן, ד"ר דיין הסכים שלא ניתן
 5 לקבוע האם ערב התאונה הראשונה הייתה כבר היצרות קריטית בעמוד שדרה שמצדיקה
 6 ניתוח דה קומפרסיה (תמליל עמ' 13 ש' 9 – 10). אולם, בד בבד, ד"ר דיין הסביר שניתן
 7 להניח שמומחים ראו את בדיקות הדימות, ובעצם העובדה שלא הייתה המלצה על ניתוח
 8 לפני התאונה הראשונה, ניתן להסיק שלא הייתה היצרות קריטית באותו מועד (תמליל עמ'
 9 13 ש' 15 – 18). קביעות בהליך אזרחי מבוססות על מאזן ההסתברויות. היעדר בדיקת
 10 MRI משמעו שלא ניתן לקבוע בוודאות מוחלטת מה היה המצב לפני התאונות, אולם אין
 11 בכך כדי לפגום בנימוקים של המומחה שהסביר מדוע לא מסתבר שהייתה מיאלופתיה לפני
 12 התאונות (פסקה 12 לעיל);
 13
- 14 ה. אמנם ד"ר דיין הסכים שההיצרות הראשונית הייתה תוצאה של שינויים
 15 דגנרטיביים (ולא טראומטיים) (תמליל, עמ' 14 ש' 26 – 27). אולם, לפי ההסבר שהובא לעיל
 16 ההיצרות אינה המדד היחיד. מצב של היצרות ללא מיאלופתיה אינו מחייב ניתוח, בעוד
 17 שמצב של מיאלופתיה הוא אינדיקציה חד משמעית לניתוח (תמליל, עמ' 14 ש' 9 – 11, 31
 18 – 36);
 19
- 20 ו. ד"ר דיין אמנם לא עיין בבדיקת ה-CT מיום 28.7.19 אך הנתבעת התעלמה
 21 מהסבריו, שבדיקה זו לא הייתה נותנת תשובה למקור הכאבים (שורשי או חוט השדרה)
 22 (תמליל, עמ' 15 ש' 29 – 33). בזמן אמת, בדיקת ה-CT לא הראתה לחץ על החוט (תמליל,
 23 עמ' 16 ש' 11 – 19). הנתבעת כלל לא התמודדה עם ההסבר שמבחינה קלינית הכאבים לפני
 24 התאונה היו בצד אחד, דבר המצביע על פגיעה שורשית, ואילו לאחר התאונה הייתה עדות
 25 ללחץ שורשי משני הצדדים (תמליל, עמ' 16 ש' 36 – עמ' 17 ש' 25);
 26
- 27 ז. המיאלופתיה בפני עצמה היא יותר משמעותית. אמנם יש בתיעוד רישום על כך
 28 שהתובע סבל מנוירופתיה סוכרתית, אך אין מסמכים המצביעים על כך שלפני התאונה
 29 הראשונה הנוירופתיה הסוכרתית טופלה בתרופות ייעודיות לכאב. לכן, לא ניתן לייחס את
 30 הכאב לנוירופתיה הסוכרתית (תמליל עמ' 18 ש' 38 – עמ' 19 ש' 7);
 31
- 32 ח. בכל מקרה, אין משמעות לשאלה המבודדת בדבר תרומתה של התאונה הראשונה.
 33 ד"ר דיין הסביר שגם אם התובע קיבל טיפולים בכאב לפני התאונה, וגם אם טופל לפני

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 17870-03-21 פלוני נ' AIG ישראל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

1 התאונה במשככי כאבים, אין לכך רלבנטיות, משום שהוא הפחית מהנכות בגין מצב קודם
2 (תמליל עמ' 6 ש' 2 – 6). במילים אחרות: נעשה ייחוס לעבר, ואין רלבנטיות לשאלה האם
3 הנכות שאינה מיוחסת לעבר מקורה בתאונה הראשונה, בתאונה השנייה או בשתייהן.
4

פסיכיאטריה

7 נכות פסיכיאטרית קודמת:

8
9 15. במכתבו של ד"ר טימינסקי מיום 25.10.20 נרשם שהתובע מוכר ארבע שנים למערכת
10 הפסיכיאטרית. התובע טען שמדובר ברישום שגוי (עמ' 48 ש' 1 – 4, 13 ואילך). לפי עדותו של התובע,
11 הוא החל לקבל טיפול פסיכולוגי באופן פרטי בסביבות השנים 2008 – 2009, כשנתיים לאחר שאשתו
12 עברה לידה שקטה, ומסיבה זו. בד בבד, בעקבות המלצת הפסיכולוגית, החל לקבל טיפול תרופתי
13 בציפרלקס (עמ' 45 ש' 17 – 18, עמ' 46 ש' 32 – עמ' 47 ש' 3, 6 – 7, עמ' 49 ש' 4 – 6). כעבור כשנה
14 וחצי, התובע הפסיק את הטיפול הפסיכולוגי, אך המשיך את הטיפול בציפרלקס, וכך היה המצב עד
15 שהחל להיות מטופל ע"י ד"ר טימינסקי בעקבות התאונה השנייה (עמ' 48 ש' 17 – 22).
16

17 אני מקבלת את עדות התובע שנתמכת בשני אלה: האחד, במסמך מאת ד"ר טימינסקי
18 נרשם שהפנייה למערכת הפסיכיאטרית הייתה בעקבות מחלת אשתו של התובע, אך מחלה זו
19 התעוררה בשנת 2011. כלומר: הרישומים במסמך אינם מדויקים; השני, לא הוצג תיעוד שמצביע
20 על כך שהתובע היה "מוכר למערכת הפסיכיאטרית" כבר משנת 2016. כלומר, אין שום תיעוד תומך
21 למה שנרשם כפרט רקע במכתבו של ד"ר טימינסקי.
22

23 שינוי בין חוות הדעת:

24
25 16. הנתבעת טענה שלא ניתן להלום שינוי כה משמעותי בין שתי חוות הדעת של ד"ר דרנל.
26 טענה זו אני דוחה.
27

28 17. לבדיקה החוזרת קדמה בקשה של התובע לשלוח למומחה שאלות הבהרה (בקשה מיום
29 10.9.23) עקב החמרה במצבו. באותה בקשה התובע הצביע על רצף טיפולי ועל העלאת המינון
30 התרופתי. בדיון שהתקיים ביום 18.4.24 סוגיה זו עלתה בשנית, ובית המשפט ציין כי לאור טיעוני
31 התובע הוא שוקל להורות על הגשת חוות דעת משלימה. לנתבעת ניתנה הזדמנות להתייחס, בכלל
32 זה לטענת החמרה, אך היא לא הגישה תגובה למרות שתי החלטות של בית המשפט. בהיעדר
33 תגובה, ועל סמך טיעוני התובע, בית המשפט הורה על ביצוע בדיקה חוזרת.
34

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 17870-03-21 פלוני נ' AIG ישראל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 אם כן, ד"ר דרנל לא בדק את התובע שוב ללא סיבה, אלא לפי החלטת בית המשפט ועל
 2 רקע טענות (נתמכות בתיעוד) להחמרה. בכך שד"ר דרנל מצא החמרה אין משום שינוי בלתי מוסבר
 3 אלא שינוי מנומק. בחקירה הנגדית, ד"ר דרנל אישר שהתיעוד הנוסף, שהדגים רצף טיפולי
 4 משמעותי, עמד בבסיס השינוי בחוות הדעת השנייה (עמ' 16 ש' 16 – 24).
 5
 6 אין בעובדה שחלק מהנכות הפיזיולוגית יוחס לעבר כדי להשליך על הנכות הפסיכיאטרית:
 7
 8 18. הנתבעת טענה שהמומחה התעלם מהעובדה שמחצית מהנכות שקבע היא בגין תגובה
 9 נפשית לתסמונת כאב, תסמונת שמחציתה יוחסה למצב קודם ולכן, יש להפחית את הנכות
 10 הפסיכיאטרית בהתאם. טענה זו אני דוחה מהטעמים הבאים:
 11
 12 ראשית, אין זה מקובל שמומחה בתחום הפסיכיאטרי מתבקש "לפרוט" את הנכות שהוא
 13 קובע לתתי חלקיקים (תגובה נפשית לכאבים, חרדות, ירידת ערך עצמי). ד"ר דרנל העיד שאין מקום
 14 לייחס "אחוזי משנה" לכל אחד מגורמי הנכות, משום שהוא רואה מולו תמונה אחת (עמ' 9 ש' 21 –
 15 26). לאחר מכן, להצעה של ב"כ הנתבעת, ד"ר דרנל אמנם אישר ש"אפשר להגיד" שהתגובה הנפשית
 16 לכאבים היא גורם שיוערך ב- 10% (עמ' 10 ש' 1 – 3), אך על תשובה זו חולשת התשובה הראשונית,
 17 שבמסגרתה המומחה סירב "לפרק" את הנכות לגורמיה. לראיה, גם בהמשך ד"ר דרנל סירב להעריך
 18 את התרומה של גורם אחר מגורמי הנכות שהוא מנה והסביר שוב שאינו מסוגל "לחלק" את הנכות
 19 (עמ' 14 ש' 22 – 30);
 20
 21 שנית, ד"ר דיין אישר שלפני התאונות נושא התביעה התובע לא טופל במרפאת כאב או
 22 בקנאביס רפואי, לא הייתה לו אבחנה של מיאלופתיה ואף לא המלצה לניתוח (תמליל, עמ' 23 ש' 9 –
 23 23). ד"ר דרנל הסכים שכאב קל לא גורם בהכרח לתגובה נפשית ברמה של נכות נפשית (עמ' 27
 24 ש' 30 – עמ' 28 ש' 3). לכן, אין במצב טרום התאונות כדי להביא לכך שחלק מהתגובה לכאב ייוחס
 25 אליו;
 26
 27 שלישית, ד"ר דרנל הסביר שאת הנכות הנפשית המיוחסת לעבר הוא העריך על סמך חומרת
 28 הסימנים הקליניים ורמת התפקוד (עמ' 14 ש' 2 – 5), ובכלל זה ביטוי נפשי לכאבים, אם היו (עמ'
 29 12 ש' 32 – 33, עמ' 13 ש' 14 – 15). הווה אומר, גם לו נקבע שלפני התאונות היה ביטוי לתסמונת
 30 כאב כלשהי, המומחה העריך את נכותו הנפשית של התובע לפני התאונות, והערכה זו כללה את כל
 31 הגורמים לה.
 32
 33
 34

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 17870-03-21 פלוני נ' AIG ישראל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 לא ניתן לייחס את ההחמרה הנפשית בין שתי חוות הדעת למצבה הרפואי של אשתו של התובע:
- 2
- 3 19. אין מחלוקת כי אשתו של התובע חלתה במחלה אוטואימונית כ- 14 שנים לפני מועד עדותה
- 4 (שניתנה בחודש 9/25, עמ' 28 ש' 32 – עמ' 29 ש' 4). אף אין מחלוקת שהמחלה אינה "סטטית". בין
- 5 השינויים שחלו לאורך השנים ניתן למנות ירידה במצב הזיכרון לטווח קצר כך שהאישה לעתים
- 6 "מפספסת" מילים (עמ' 29 ש' 8 – 12); ירידה ביכולת הפיזית (לפני חמש שנים יכלה להעמיד שלושה
- 7 סירי בישול וכיום לא יכולה לחתוך סלט (עמ' 29 ש' 16 – 17); ניתוח החלפת מפרק הירך בסביבות
- 8 השנים 2022 – 2023 (עמ' 35 ש' 26 – 29), קרע בגיד או שבר ביד בחודש פברואר 2024.
- 9
- 10 מנגד, נציין כי במהלך השנתיים שבין חוות הדעת לא היה אירוע קרדיולוגי (לפי העדויות
- 11 האישה חוותה לחצים בחזה אך מומחית קרדיולוגית קבעה שאין צורך בהתערבות, ואילו הצנתור
- 12 היה בחודש 8/25, לאחר חוות הדעת השנייה (עמ' 30 – 31); ניתוח מפרק הירך הסתכם בהחלמה של
- 13 כחודשיים – שלושה חודשים (עמ' 36 ש' 5 – 9, עמ' 42 ש' 17 – 25), ואילו ביחס לשבר ביד, לפי
- 14 עדותו של התובע, תקופת ההחלמה הייתה כ- 1.5 חודשים ולא היה שינוי במצב העזרה בבית (עמ'
- 15 43 ש' 10 – 15).
- 16
- 17 20. ד"ר דרנל קבע שניתן יהיה לייחס חלק מההחמרה לשינוי לרעה במצבה של האישה, אם
- 18 יוכח שחל שינוי דרמטי בתפקודה (כגון שהפכה מעצמאית לסיעודית) להבדיל מעלייה קלה בנכות
- 19 (כגון 5% - 10% נכות). ד"ר דרנל הסביר שלפני הכנת שתי חוות הדעת הוא לקח בחשבון שאשתו של
- 20 התובע חולה במחלה כרונית וממילא ייחס חלק מהנכות הפסיכיאטרית למצבה של האישה (עמ' 21
- 21 ש' 1 – 4, עמ' 22 ש' 1 – 3). לכן, עמד מאחורי קביעתו שלפיה ההחמרה קשורה לתאונה השנייה
- 22 בלבד, אלא אם יוכח שחל שינוי קיצוני במצבה של האישה בין שתי חוות הדעת (עמ' 27 ש' 1 – 16).
- 23
- 24 21. הנתבעת לא חלקה על העמדה הרפואית של המומחה, שלפיה כדי שחלק מהנכות
- 25 "הנוספת" ייוחס להחמרה במצבה של האישה, נדרש שינוי דרמטי. מבחינה עובדתית, לא חל שינוי
- 26 כזה במצבה של האישה בתקופה שבין חוות הדעת: אשתו של התובע אינה עובדת מיום שחלתה, כ-
- 27 14 שנים לפני עדותה (בחודש 9/25) (עמ' 28 ש' 32 – עמ' 29 ש' 4); כמו כן, היא מוכרת כנכה בנכות
- 28 כללית מתחילת הדרך, שם נקבעו עוד לפני התאונות נכות רפואית בשיעור של 75% ואי כושר
- 29 בשיעור של 100% (עמ' 29 ש' 21 – 27).
- 30
- 31 נתונים אלה מצביעים על כך שלא ניתן לקבוע שחל שינוי "דרמטי" במצבה של האישה,
- 32 כהגדרתו של המומחה, ולכן, אין מקום לייחס את ההחמרה לשינוי כזה.
- 33
- 34

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 17870-03-21 פלוני נ' AIG ישראל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 סוכרת וסכסוכים במשפחה:
2
- 3 22. המומחה לא נשאל בנושא השפעת מחלת הסוכרת על המצב הנפשי, ובכל מקרה, מדובר
4 במצב קיים עוד לפני התאונות (לפי עדות התובע – מאז גיל 32, כלומר: שנת 1996), כלומר, חל עליו
5 הסברו של המומחה שהובא בפסקה 18 לעיל.
6
- 7 23. ביחס ליחסים המשפחתיים, טענת הנתבעת שלפיה המומחה "לא התייחס" לנתונים אלה
8 – אינה מדויקת. ד"ר דרנל לא ראה מקום לייחס נכות פסיכיאטרית לכך שהתובע אינו בקשר טוב
9 עם אחיו או התמודד עם בת מתבגרת, משום שמדובר בגורמים לא משמעותיים לעומת המשקל
10 הכבד שיש לתת להפסקת עבודה, כאבים כרוניים או ערעור מצבו של התובע במשפחה (עמ' 22 ש'
11 10 – 14). תשובה זו היא בליבת ההערכה המקצועית הפסיכיאטרית והנתבעת לא הציגה טעם של
12 ממש לסטות ממנה. נעיר, כי מבחינה עובדתית אין אישוש לטענה שהתובע נמצא בסכסוך משפחתי
13 דרמטי עם אחיו, ולפי הראיות הם הושיטו לו עזרה לאחר התאונה (עמ' 33 ש' 5 ואילך, עמ' 45 ש' 6
14 – 7).
15
- 16 24. טענת הנתבעת שלפיה המומחה לא התייחס לגורמים שאינם קשורים לתאונות (מצבה של
17 אשתו, יחסים במשפחה וכו') אינה מדויקת. פרופ' דרנל הסביר שהוא נמנע מלשאל שאלות ישירות
18 על גורמים אחרים, שכן שאלות כאלה "מזמינות" תשובה שלילית (עמ' 20 ש' 6 – 8) וכן הפנה
19 לאנמנזה שנלקחה בחוות הדעת השנייה, ולכך שרוב התלונות בפרק זה מתייחסות לתאונה (אינו
20 עובד משנת 2020, כאבים בידיים, פחד בנהיגה, סיוטים מהתאונה, מול גורמים שאינם קשורים
21 לתאונות, כגון הסבל של האישה (עמ' 17 ש' 11, 30 – 31, עמ' 18 ש' 30 ואילך, עמ' 19 ש' 10 – 11).
22
- 23 ההמלצה בסוף חוות הדעת הראשונה בדבר קבלת טיפולים פסיכיאטריים:
24
- 25 25. הנתבעת טענה שהתובע לא מילא אחר ההמלצה בחוות הדעת הראשונה (מעקב פסיכיאטרי
26 ארבע פעמים). טענה זו אינה מדויקת ובכל מקרה, אינה פוגמת בקביעותיו של ד"ר דרנל, מהטעמים
27 הבאים:
28
- 29 א. התובע היה בטיפול פסיכולוגי (ד"ר דרנל: עמ' 23 ש' 26 – 32, עדות התובע: עמ' 54
30 ש' 1 – 31). כאשר הטיפול הפסיכולוגי הסתיים, התובע חזר למעקב פסיכיאטרי (עמ' 54 ש'
31 13 – 18);
32
- 33 ב. הטענה שהתובע "לא מילא כלל" את ההמלצה אינה מדויקת. לפי תדפיס ביקורים
34 שצורף לבקשה מיום 10.9.23, לאחר חוות הדעת הראשונה התובע היה במעקב פסיכיאטרי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 17870-03-21 פלוני נ' AIG ישראל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

1 ארבעפעמים במהלך החודשים 11/21 – 2/23. בביקור בחודש 7/22 הותאם הטיפול הרפואי
2 באמצעות הוספת תרופה ובחודש 9/22 המינון אף הועלה מכדור אחד לשני כדורים ליום.
3 כלומר, התובע היה במעקב פסיכיאטרי. לא מספר הביקורים הוא הקובע, אלא המהות,
4 והעובדה שהתובע הגיע בעת הצורך לשם הוספת תרופות או הגדלת המינון. בעצם הגדלת
5 הכיסוי התרופתי והמינון יש בה כדי לבסס את עמדת ד"ר דרנל ביחס לכך שחלה החמרה;
6
7 ג. לפי הסבריו של ד"ר דרנל, שלא נסתרו, מעקב תכוף יותר לא היה משנה את גובה
8 הנכות (עמ' 24 ש' 24 – 26).

סיכום הנכויות בגין התאונות

11
12 26. אין מקום להתערב בקביעות המומחים מטעם בית המשפט. לפיכך, נכותו המשוקללת של
13 התובע בגין שתי התאונות עומדת על 50.75% וללא הצלקת - 48.16%.

14
15 27. עבר רפואי:

16
17 הקביעות המחייבות ביחס לעבר הרפואי הן בחוות דעת המומחים מטעם בית המשפט (10%
18 הגבלת תנועה בצוואר, 10% תסמונת כאב ו- 5% פסיכיאטרי). לא התבקש מינוי מומחה בקשר
19 לסוכרת.

נתוני השתכרות

20
21
22
23 עדויות:

24
25 28. התובע הנדסאי תעשייה וניהול בהשכלתו. החל משנת 2005 התובע עבד בחברה המתמחה
26 בפיתוח, ייצור ומכירה של ציוד רפואי. התובע החל את עבודתו בחברה כקניין רכש ועם השנים
27 קודם לתפקיד מנהל רכש ולמד לימודי תעודה של ניהול רכש בכיר.

28
29 29. לפי דו"ח רציפות של המוסד לביטוח לאומי, התובע השתכר בשנים 2017 – 2019 סכום
30 ברוטו של 169,887 ₪, 181,305 ₪ ו- 184,994 ₪ בהתאמה. מס הכנסה לשנת 2019 היה במצטבר
31 20,151 ₪, כך שהשכר בניכוי מס עמד על 164,843 ₪ ובממוצע לחודש: 13,737 ₪. שכרו הממוצע
32 של התובע בניכוי מס, לחודשים ינואר – פברואר 2020, עמד על סכום דומה, 13,575 ₪.

33

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 17870-03-21 פלוני נ' AIG ישראל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

1 30. החל מחודש מרץ 2020 שכרו של התובע פחת, עקב מגפת הקורונה, אז היקף התעסוקה של
 2 עובדי החברה הופחת ל- 60%. היקף זה נמשך עד לתקופה שבה המשק חזר לפעילות מלאה (עדות
 3 המעסיק האחרון (להלן: **המעסיק**), עמ' 57 ש' 13 – 25).

4
 5 טענות הצדדים:

6
 7 31. התובע הציע לחשב את בסיס השכר לפי שכרו הממוצע בששת החודשים שקדמו לתאונה
 8 הראשונה, סכום של 13,479 ₪ נטו משוערך למועד הגשת סיכומיו: 15,772 ₪. התובע הפנה לכך
 9 שהתלושים האחרונים לשנת 2020 אינם משקפים את שכרו הרגיל, עקב ההפחתה הזמנית בתקופת
 10 מגפת הקורונה.

11
 12 32. הנתבעת טענה כי במועד התאונה השנייה שכרו של התובע עמד על סכום של 9,561 ₪
 13 ברוטו, ובניכוי מס: 9,090 ₪, עקב הקטנת המשורה. התובע ומעבידו לא הוכיחו מתי העובדים שבו
 14 למשרה מלאה. כמו כן, אין בסיס לדרישה לשערך השכר, שעה שלגבי רוב השכירים במשק שכר
 15 העובדים לא הוצמד למדד.

16
 17 דיון והכרעה:

18
 19 33. שכרו של התובע בחודשים אפריל – מאי 2020, לאחר ניכוי מס, עמד על סכום של 8,937 ₪
 20 בממוצע, בהצמדה להיום: 10,520 ₪. סכום זה הוא הבסיס לחישוב בתקופת סגרי הקורונה,
 21 שנמשכו לפי הפרסומים עד חודש פברואר 2021. אין מקום לחשב את כל הפסדי השכר על בסיס
 22 שכר זה, שכן לאחר הסגרים עובדי החברה, ככל עובדי המשק, שבו להיקף משרתם כבעבר (עדות
 23 המעסיק). לכן, בסיס השכר (פרט לתקופת הקורונה) יעמוד על 13,737 ₪ (לאחר ניכוי מס) ובהצמדה
 24 להיום כ- 16,000 ₪. טענותיה של הנתבעת בנושא ההצמדה אינן מעוגנות בפסיקה שלפיה חישוב
 25 הפסדי שכר בעבר נעשה באמצעות הצמדה עד למועד מתן פסק הדין וריבית מאמצע התקופה (ראו
 26 למשל: ע"א 6754/10 עמרי גיא בע"מ נ' שמואל יהודה פסקה 9 (14.4.11)).

27
 28 הנכות התפקודית והגריעה מכושר ההשתכרות

29
 30 34. התובע לא שב לעבודתו לאחר התאונה השנייה.

31
 32
 33
 34

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 17870-03-21 פלוני נ' AIG ישראל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

העדויות:

- 1
2
3 35. התובע העיד על הכאבים והמגבלות הפיזיות מהם הוא סובל עקב התאונות, הפרעות שינה,
4 פחדים, חרדות ועצבנות. לפי עדותו הוא מתקשה להתרכז ולהתמקד ולבצע פעולות שונות, כגון:
5 ישיבה או הליכה ממושכות.
6
7 36. התובע העיד שעבודתו כמנהל רכש הייתה כרוכה בעבודה משרדית בישיבה במשך שעות
8 ארוכות, מאמץ מנטלי ניכר וכן עבודה פיזית, שכללה התרוצצויות לפגישות עם ספקים, נהיגה
9 ממושכת, הרמת תיקים ועוד. לפני התאונה הראשונה ואחריה התובע עבד למרות מגבלותיו. לאחר
10 התאונה השנייה שילוב הנכויות לא אפשר לו לחזור לעבודתו הזרשת גם ריכוז וגם מאמץ פיזי (עמ'
11 43 ש' 26 – עמ' 44 ש' 6, וראו עדות המעסיק ביחס לדרישות התפקיד - עמ' 58 ש' 27 – עמ' 59 ש' 8).
12
13 37. התובע לא ניסה לחפש עבודה אחרת וטען שאינו יכול לעבוד: גופו "קרס" לאחר התאונה
14 השנייה, הוא סובל מכאבים והקנאביס גורם לתחושת נמנום. בגילו בזמן התאונות (56) ובמועד
15 עדותו (61) אין בנמצא מעביד שהיה מעסיק אותו לאור מגבלותיו השונות (עמ' 43 ש' 18 – עמ'
16 44 ש' 7 – 9). התובע טען שלא ידע שניתן לפנות למחלקת שיקום במוסד לביטוח לאומי (עמ' 41 ש'
17 16 – 23)
18
19 טענות הצדדים:
20
21 38. התובע טען כי עד לתאונות הוא עבד והשתכר שכר גבוה, על אף הנכות הקודמת. הנכות
22 הגבוהה שנגרמה לאחר התאונות, שהתווספה לנכותו הקודמת, גרמה לפליטתו ממעגל העבודה. לכן,
23 מבחינה משפטית, כל הנזקים שנגרמו לתובע הם תוצאת התאונות. בעקבות התאונות התובע איבד
24 את כושרו לעבוד ולאור גילו לא יוכל להשתלב שוב במעגל העבודה. לכן, יש לחשב את הפסדיו באופן
25 מלא.
26
27 39. הנתבעת חלקה על ההנחה שהתובע איבד כל יכולת השתכרות. לטענתה, בחקירות הנגדיות
28 התברר שהתובע לא עשה מאמץ מינימלי לחפש עבודה מתאימה במומו במשך שש השנים שחלפו,
29 לרבות פנייה למחלקת שיקום. הדברים נכונים גם נוכח גובה הנכות בגין התאונות והנכות שאינה
30 קשורה לתאונות.
31
32 דיון והכרעה:
33

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 17870-03-21 פלוני נ' **AIG** ישראל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

40. על פי הדין מוטלת על הניזוק החובה להקטין את הנזק. רכיב משמעותי של חובה זו הוא הניסיון לשוב למעגל העבודה (ע"א 320/87 שלמה גנז' נ' אריה חברה לביטוח, פ"ד מה(1) 746,743 (1991); ע"א 151/84 חורי נ' בית החולים "המשפחה הקדושה", פ"ד מב(1) 779 (1988) – פסקה 3 לפסק הדין). הניסיון לחזור למעגל העבודה אינו רק חלק מהחובה להקטנת הנזק אלא יש לו גם משמעות **ראייתית**. ניזוק שמנסה להשתלב בעבודה יכול להציג לבית המשפט ראיות שונות ביחס לתפקודו, לדוגמה: תיק שיקום, המלצות שקיבל להכשרה במקצוע או מקצועות מסוימים, באילו סוגי עבודות ניסה להשתלב, באיזה היקף ועד כמה הצליח להחזיק בהן, עדות המעסיק או חברים לעבודה ועוד. ניזוק שאינו עושה ולו בדל של מאמץ לנסות לחזור לשוק העבודה יוצר קושי ראייתי לבסס קביעה בקשר לתפקודו או ליכולת השתכרותו. עובדה זו פועלת לחובתו של התובע, שכן הנטל להוכיח את התביעה, לרבות בשאלה עד כמה הנכות תפקודית או גורעת מכושר ההשתכרות, מוטל על התובע.
41. גם אם התובע לא יכול היה לשוב לעיסוקו הקודם, אין הסבר ממשי לכך שהתובע לא עשה שום מאמץ להשתלב במעגל העבודה ואפילו לא פנה למוסד לביטוח לאומי לענף שיקום. התובע פסל אפשרויות תעסוקה שונות שהנתבעת הציעה. אולם, אין זה תפקידה של הנתבעת "להציע" עבודות. על התובע מוטלת החובה לנסות להשתלב בעבודה מתאימה ולמצער, אם אינו מוצא עבודה כזו, לפנות בתביעת שיקום.
42. מתוך הראיות למדים שבתקופה שמאז התאונות התובע נסע לטיולים משפחתיים (אף שנטען שסבל מכאבים ומהגבלות) (סעיף 4 לתצהיר האישה). כמו כן, התובע נוהג ועורך קניות כאשר קיים צורך בכך (עמ' 36 ש' 29 – עמ' 37 ש' 9).
43. אם כן, נכותו של התובע אינה קלת ערך. אולם, אין מדובר בנכות בשיעור של 100% והתובע מציג תפקוד מסוים, כולל במשק הבית ובנהיגה. התובע הסתמך על מסמך מרופא תעסוקתי, אך מסמך זה אינו קביל. שלושת המומחים מטעם בית המשפט לא קבעו הגבלה תפקודית או תעסוקתית מלאה ולא נשאלו בנושא (פרופ' ירניצקי קבע מגבלה תפקודית "בכל הכרוך במטלות הדורשות עמידה והליכה" אך לא מגבלה מוחלטת). בכל מקרה, תמונת התפקוד ויכולת ההשתכרות היא חלקית, וממחישה את הקושי הראייתי שנוצר.
44. לאור שילוב הנכויות הפיזיות והנכות הנפשית וגובהן, ניתן להעריך שבכל מקרה נכותו התפקודית של התובע אינה נמוכה מהנכות הרפואית (למעט הצלקת). כמו כן, יש להתחשב בגילו של התובע בעת התאונה השנייה, שמהווה גורם המקשה על השתלבות בשוק העבודה. בהתחשב בכל אלה, אני מעמידה את שיעור הגריעה מכושר ההשתכרות על 65%.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 17870-03-21 פלוני נ' AIG ישראל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1
2 45. המומחים מטעם בית המשפט לא התייחסו לנכויות זמניות (למעט הפסיכיאטר). הצעת
3 הנתבעת בסיכומיה לאמץ את קביעות המוסד לביטוח לאומי ביחס לתקופת אי כושר מלא (מיום
4 התאונה השנייה ועד ליום 31.10.20) מקובלת על בית המשפט. לאחר מכן יש להניח שהתובע לא
5 היה חוזר באופן מידי, אלא נדרש לחיפוש עבודה או לשיקום, ולכן, אני קובעת את הגריעה בכושר
6 ההשתכרות על 100% למשך 6 חודשים נוספים.
7
8 סיכום נתוני נזק
9
10 46. התובע יליד 1964, כבן 55 - 56 במועד התאונות. כיום בגיל 61.5 (מקדם עד גיל 67 : 60).
11
12 47. נכות רפואית משוקללת: 50.75% (ללא הצלקת - 48.16%).
13
14 אי כושר מלא והפסדים מלאים בתקופת התארגנות: 7.5.20 – 30.4.21.
15
16 נכות תפקודית וגריעה מכושר ההשתכרות לאחר מכן ולעתיד: 65%.
17
18 48. בסיס שכר (מוצמד): עד וכולל חודש 2/21 : 10,520 ₪. לאחר מכן ולעתיד: 16,000 ₪.
19
20 חישוב הנזק
21
22 הפסדי שכר לעבר ולעתיד
23
24 טענות הצדדים:
25
26 49. התובע חישב את הפסדי השכר לעבר, מחודש 5/20 ועד לחודש 12/25 לפי 15,772 ₪ וסך
27 הכול 1,072,496 ₪ בצירוף ריבית, וכן הפסדי שכר לעתיד על בסיס אותן הנחות, בסכום של 998,431
28 ₪. לכך הוסיף הפסדי פנסיה בסכום של 258,866 ₪.
29
30 50. הנתבעת חישה הפסדים מלאים עד ליום 31.10.20 לפי השכר בתקופת הקורונה, וסך הכול
31 45,450 ₪, בניכוי הסכומים ששולמו על ידי המעביד בתקופה 5/20 – 10/21 (7,515 ₪). לתקופה
32 מיום 1.11.20 ועד היום הציעה סכום גלובאלי של 170,000 ₪, בהיעדר ניסיון לחזור לעבודה ועקב
33 הנכות שאינה קשורה לתאונות נושא התביעה. בצירוף פנסיה הוצע סכום של 240,573 ₪. ביחס
34 לעתיד, הנתבעת הציעה פיצוי בסכום של 144,040 ₪ ובתוספת הפסדי פנסיה – 162,046 ₪.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 17870-03-21 פלוני נ' AIG ישראל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
- דין והכרעה:
51. הפסדי שכר לעבר:
- בחודש 5/20 שולם סכום של 8,785 ₪ (לאחר ניכוי מס), צמוד להיום: 10,371 ₪. פרט לכך אין תשלומי שכר עד לתום תקופת אי הכושר (בחודש 6/20 גולם שווי למס ובחודש 8/20 שולמו דמי הבראה).
- בהתאם החישוב הוא כדלקמן:
- 10 חודשים (מאי 2020 – פברואר 2021) – הפסד מלא, לפי שכר של 10,520 ₪: 105,200 ₪; בניכוי השכר לחודש 5/20 (10,371 ₪) – ההפסד עומד על 94,829 ₪ ובתוספת ריבית מאמצע התקופה ועד היום – 107,012 ₪.
- חודשים מרץ – אפריל 2021 – הפסד מלא, לפי שכר של 16,000 ₪: 32,000 ₪, ובצירוף ריבית מאמצע התקופה ועד היום – 35,926 ₪.
- מחודש 5/21 ועד מועד מתן פסק הדין (עד וכולל 4/26, 60 חודשים) לפי 65% ושכר של 16,000 ₪: 624,000 ₪ ובתוספת ריבית מאמצע התקופה ועד היום – 676,764 ₪.
52. סך הכול הפסדי שכר לעבר: 819,702 ₪
53. לעתיד (לפי גריעה מכושר ההשתכרות ושכר של 16,000 ₪): 624,000 ₪
54. הפסדי פנסיה לפי 12.5% מהפסדי השכר לעבר ולעתיד: 180,463 ₪
- עזרת צד ג'
55. התובע העיד שהוא אינו יכול לבצע פעולות במשק הבית ומתקשה בכל עבודה שמצריכה כיפוף עמידה ומאמץ. נטל עבודות הבית נופל על כתפי בני משפחתו, אשתו, שחולה במחלה אוטואימונית וגם מתקשה לתפקד, בנותיו ואחיו. בני המשפחה גם מסייעים לו בנסיעות לטיפולים ובכל צורך אחר. לפי עדותו של התובע, אשתו עוזרת לו גם בפעולות יומיומיות שונות.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 17870-03-21 פלוני נ' AIG ישראל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 56. אשתו של התובע העידה שהיא עוזרת לתובע בכל פעולות היומיום. התובע לא עושה כמעט
 2 דבר במשק הבית, וכל נטל העבודה נופל על כתפיה. התובע אמנם עורך קניות, אך היא מסדרת את
 3 המצרכים, נוסף לטיפול בכל החשבונות. היא עצמה מתקשה לתפקד בשל מחלתה, ומאז התאונה
 4 היא איבדה את התמיכה שנתן לה התובע.
 5
- 6 57. בחקירה הנגדית אשתו של התובע אישרה שמדי פעם הוא מסייע במשק הבית ומבצע קניות
 7 "כשאינן ברירה" (עמ' 36 ש' 29 – 32). כמו כן, הוא נוהג כדי לאסוף תרופות או לקחת אותה לקופת
 8 חולים (מרחק שני רחובות) (עמ' 36 ש' 32 – עמ' 37 ש' 1) או לבי"ח שיבא (זמן נסיעה של כשעה) (עמ'
 9 37 ש' 1 – 9).
 10
- 11 58. התובע טען כי יש לפסוק את העזרה לעבר ולעתיד בהיקף ממוצע של 12 שעות בשבוע, לפי
 12 60 ₪ לשעה ובסך הכול 3,000 ₪ לחודש. בהתאם, פיצוי לעבר מחודש 5/20 הוא בסכום של 204,000
 13 ₪ (עד לחודש 12/25) ולעתיד, למשך 23 שנים נוספות – 597,591 ₪.
 14
- 15 59. הנתבעת טענה שהתובע נמנע מלהביא עדויות תומכות למעטפת העזרה לה נטען. לא הוכחה
 16 עזרה שאינה נובעת ממצבה הבריאותי של אשת התובע. התובע לא קיבל עזרה בשכר, יוצא לקניות,
 17 נוהג לטיפולים, וממילא נכותו הקודמת מנעה ממנו לנקות את הבית או לתחזק אותו. לפיכך, הציעה
 18 סכום של 75,000 ₪.
 19
- 20 60. בהתחשב בתקופת אי הכושר והנכויות הפיזיולוגיות, אני פוסקת לתובע סכום גלובאלי של
 21 400,000 ₪ לעבר ולעתיד. סכום זה לוקח בחשבון כשש שעות עזרה שבועיות מתום תקופת אי הכושר
 22 ולעתיד.
 23
- 24 הוצאות רפואיות
 25
- 26 העדויות:
 27
- 28 61. התובע העיד כי הוא מטופל במרפאת כאב בעקבות התאונה. בהמלצת רופאיו, החל מחודש
 29 1/21 הוא מטופל בקנאביס רפואי. התובע צירף קבלות וטען כי נגרמת לו הוצאה של כ- 700 ₪
 30 לחודש בממוצע. כמו כן, לפי עדותו, כיום הוא מטופל בעיקר במרפאת כאב ונמצא במעקב בקופת
 31 חולים.
 32

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 17870-03-21 פלוני נ' AIG ישראל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 62. ד"ר דיין שלל את טענת התובע שלפיה יש מקום לייחס את הטיפולים והקנאביס לשתי
2 התאונות בלבד. לפי עמדתו, לא ניתן להתעלם ממחלת הרקע של התובע, שכללה היסטוריה רפואית
3 ותלונות על כאבים (תמליל, עמ' 23 ש' 29 ואילך).
- 4
- 5 טענות הצדדים:
- 6
- 7 63. התובע חלק על עמדתו של ד"ר דיין. לטענתו, אמנם חלק מהכאבים וההגבלות יוחסו לעבר,
8 אך בעבר הכאבים לא הצריכו שימוש בקנאביס רפואי. לכן, ומכוח עיקרון השבת הנזק לקדמותו,
9 יש לפסוק את מלוא ההוצאות.
- 10
- 11 התובע טען כי עלות הקנאביס הייתה בגבולות 600 – 700 ₪ לחודש, ובשנת 2025 – כ- 900
12 ₪ לחודש. בהתאם, עתר לפסוק סכום של 29,296 ₪ עד לחודש ינואר 2025, סכום של 9,900 ₪
13 לחודשים פברואר – דצמבר 2025 ולעתיד – 179,277 ₪.
- 14
- 15 ביחס להוצאות רפואיות, התובע עתר לפסיקת סכום גלובאלי של 10,000 ₪ לעבר ולעתיד.
- 16
- 17 64. הנתבעת טענה שאין בתיק מסמך ראשוני המסביר את הרקע להמלצה לקנאביס, ואילו
18 ההמלצה הראשונה היא של רופאה מומחית בנוירולוגיה, בקשר לתסמיני הנוירופתיה הסוכרתית.
19 כמו כן, התובע לא פנה למוסד לביטוח לאומי כדי לקבל החזרים, אף שהתאונה השנייה הוכרה
20 כתאונת עבודה. לחילופין, לאור קביעתו של ד"ר דיין התובע זכאי למחצית ההוצאות. כמו כן, אין
21 להניח כי התובע יקבל רישיון לשימוש בקנאביס עד לסוף תוחלת חייו. כפוף לטענות אלה, חישוב
22 ההוצאות בגין קנאביס לעבר ולעתיד עומד על 45,000 ₪. מדובר בתאונת עבודה אך התובע העיד
23 שלא פנה לבקש החזרי הוצאות מהמוסד לביטוח לאומי. בכל מקרה, התובע זכאי למלוא הטיפולים
24 מקופת החולים לפי חוק ההתייעלות הכלכלית.
- 25
- 26 דיון והכרעה:
- 27
- 28 65. קביעתו של ד"ר דיין מקובלת על בית המשפט. הנכות המיוחסת לכאב ולמגבלות חולקה
29 באופן שווה לתאונות ולעבר הרפואי. כלומר, כיום התובע נזקק לקנאביס בשל מלוא נכותו,
30 שמחציתה מיוחסת לעבר. עדותו של ד"ר דיין בנושא זה היא עיגון מספיק לכך שהקנאביס נחוץ גם
31 בשל התאונות, ואין מקום להידרש בנושא זה לפרשנות מסמכים רפואיים של מי שאינם מומחים
32 בתיק.
- 33

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 17870-03-21 פלוני נ' AIG ישראל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

1 66. לא היה בפי התובע הסבר לשאלה מדוע לא פנה למוסד לביטוח לאומי בקשר למימון
2 קנאביס או בקשר למימון תרופות אחרות שאינן קנאביס (עמ' 44 ש' 14 – 33). בסיכומי התשובה
3 התובע טען שפנייה קודמת לקופת חולים להשתתף בעלות הקנאביס נדחתה, וכי בנסיבות תיק זה,
4 לא נקבעה נכות בתחום הכאב, כך שהעלות לא תכוסה.

5
6 67. בהתחשב בטיעונים השונים, ובהם, ייחוס מחצית השימוש בקנאביס לעבר ושאלת המימון,
7 שלא נבדקה, אני פוסקת ברכיב זה סכום גלובאלי של ₪ 75,000 לעבר ולעתיד.

8
9 הוצאות נסיעה

10
11 68. התובע העיד כי בעקבות התאונה והפגיעה הקשה בגפיים התחתונות ובעמוד השדרה נגרמו
12 וייגרמו לו הוצאות נסיעה מוגברות, ועתר לפסיקת סכום גלובאלי של ₪ 200,000 לעבר ולעתיד.

13
14 69. הנתבעת טענה שלא הוכחו הוצאות נסיעה יתרות בגין התאונה ועל כן אין לפסוק דבר ברכיב
15 זה.

16
17 70. בגין התאונות נגרמו הוצאות נסיעה מוגברות (אם כי לקחתי בחשבון שהוצאות נסיעה
18 לטיפולים מכוסות על ידי המוסד לביטוח לאומי). הנכות הנוירולוגית כרוכה בפגיעה בגפיים
19 התחתונות. לפיכך, אני פוסקת ברכיב זה סכום גלובאלי של ₪ 50,000

20
21 כאב וסבל

22
23 71. התובע עתר לפסיקת סכום של ₪ 21,231 בגין התאונה הראשונה (לפי 12% נכות) וכן סכום
24 של ₪ 76,978 בגין התאונה השנייה (לפי 43.68% בצירוף שלושה ימי אשפוז). הנתבעת הסכימה
25 לחישוב ברכיב זה. נכון למועד פסק הדין נוספה ריבית, והסכום המעודכן עומד על ₪ 100,000
26 (במעוגל).

27
28 ניכויים

29
30 72. התובע לא הגיש תביעה למוסד לביטוח לאומי – נפגעי עבודה בגין התאונה הראשונה,
31 משום שלאחר שבוע הוא חזר לעבודה (עמ' 39 ש' 14 – 21).

32
33 73. התובע פנה למחלקת נפגעי עבודה בקשר לתאונה השנייה. אושרה לו תקופת אי כושר ונכות
34 זמנית עד ליום 31.10.20. מיום 1.1.21 נקבעה נכות צמיתה בשיעור של 19% (כולל תקנה 15) בגין

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 17870-03-21 פלוני נ' AIG ישראל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

1 10% נכות הגבלה בינונית בתנועות עמוד שדרה צווארי ו-5% הפרעת הסתגלות. נכות זו היא לאחר
2 ניכוי נכות בשיעור של 10% בגין תאונה קודמת והיצרות מולדת (עמי' 269 למוצגי התובע). סך הכול
3 דמי פגיעה, קצבה בגין הנכות הזמנית ומענק, עומדים על 105,065 ₪ (לאחר ניכוי מס הכנסה)
4 ובשערוך להיום: 133,159 ₪.

5
6 74. התובע פנה למוסד לביטוח לאומי – נכות כללית. תחילה תביעתו נדחתה. לאחר הדיון,
7 ובעקבות ההחמרה, התובע פנה שוב למחלקת נכות כללית, שם אושרה נכות רפואית בשיעור של
8 67% ודרגת אי כושר בשיעור של 65%. סך כל התגמולים בענף נכות כללית לפי חוות דעת אקטוארית
9 שהגישה הנתבעת: 221,699 ₪. התובע הגיש תחשיב בקשר ליחס הנכויות, ולפיו יש לנכות 63.71%
10 מתגמולי הנכות הכללית (הודעה מיום 23.12.25). הנתבעת הסכימה לתחשיב. לפיכך, הניכוי בגין
11 נכות כללית הוא: 141,244 ₪.

12
13 75. סך הכול ניכויים: 274,403 ₪

14
15 76. אני דוחה את טענת הנתבעת בדבר ניכוי רעיוני של מענק בגין התאונה הראשונה.

16
17 לפי פרוטוקול הוועדה הרפואית של המוסד לביטוח לאומי – נפגעי עבודה בקשר לתאונה
18 השנייה, נוכח בסך הכול 10% בגין תאונה קודמת והיצרות מולדת. כלומר: על פי קביעת הוועדה,
19 ניתן להניח ברמה גבוהה של סבירות שגם לו התובע פנה, לאחר ניכוי מצב קודם הייתה נקבעת לו
20 נכות נמוכה מ-9% והוא לא היה זכאי למענק.

21
22 סיכום

23
24 הפסדי שכר לעבר: 819,702 ₪
25 הפסדי שכר לעתיד: 624,000 ₪
26 הפסדי פנסיה: 180,463 ₪
27 עזרה עבר ועתיד: 400,000 ₪
28 הוצאות רפואיות: 75,000 ₪
29 הוצאות נסיעה: 50,000 ₪
30 כאב וסבל: 100,000 ₪
31 סך הכול: 2,249,165 ₪
32 ניכויים: 274,403 ₪
33 1,974,762 ₪
34 =====

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 17870-03-21 פלוני נ' **AIG** ישראל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

1

2 .77 אני מחייבת את הנתבעת לשלם לתובע סכום של 1,974,762 ₪ בצירוף הוצאות המשפט

3 (אגרה ושכר עדים) בצירוף ריבית שקלית ממועד הוצאתן ועד היום, וכן שכר טרחת עורך דין בסכום

4 כולל של 302,930 ₪. כל הסכומים ישולמו בתוך 30 ימים מהיום שאם לא כן, יישאו ריבית שקלית

5 מהיום ועד למועד התשלום בפועל.

6

7

8 ניתן היום, י"ג אייר תשפ"ו, 30 אפריל 2026, בהעדר הצדדים.

9

מר בן-ארי, שופט

10
11